

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-34/12-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	81. mateřská škola Plzeň, Hodonínská 53, příspěvková organizace
Sídlo:	Hodonínská 53, 323 00 Plzeň
IČ:	70 940 967
Identifikátor:	600 069 451
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelkou Hanou Steinbachovou
Zřizovatel:	Statutární město Plzeň
Místo inspekční činnosti:	mateřská škola Hodonínská 53, mateřská škola Břeclavská 12
Termín inspekční činnosti:	5. – 9. ledna 2012

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání podle školního vzdělávacího programu v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a analyzování informací o podpoře rozvoje sociální gramotnosti v předškolním vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Aktuální stav školy

Subjekt s celkovou kapacitou 138 dětí poskytuje předškolní vzdělávání na dvou místech sídliště Plzeň - Vinice. Dvoutřídní pracoviště Hodonínská 53 je sídlem ředitelství školy. Je zřízeno v prostorách tří bytových jednotek v přízemí panelového domu. Členité prostředí několika menších místností umožňuje umístit maximálně 14 a 12 dětí. Strava je dětem dovážena ze školní jídelny sousední základní školy. Pracoviště Břeclavská 12 je pavilonovým typem mateřské školy („MŠ“). Jsou zde čtyři třídy po 28 dětech. Součástí tohoto pracoviště je vlastní školní jídelna. Předškolní vzdělávání zabezpečuje celkem 12 pedagogů s celkovým úvazkem 10,9.

Od minulé inspekce provedené v roce 2005 došlo k materiálnímu rozvoji školy, zejména v oblasti vybavení nábytkem a pomůckami. Obnovy doznaly také např. sociální zařízení či okna v Hodonínské ulici nebo vybavení společné školní zahrady. Na jaro letošního roku je připravena rozsáhlá rekonstrukce objektu v Břeclavské ulici. MŠ bude na několik týdnů uzavřena se zajištěním náhradních prostor. Modernizace jistě výrazně zkvalitní zdejší vzdělávací prostředí.

Částečně se změnilo i personální složení MŠ, zvýšil se podíl vysokoškolsky vzdělaných pedagogů. V Břeclavské ulici pracuje s dětmi osm učitelek, v Hodonínské čtyři včetně ředitelky. Dvě učitelky jsou nekvalifikované, dvě tzv. „začínající“ (s praxí do tří let). Některé pedagogické pracovnice mají krácené pracovní úvazky.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání („ŠVP PV“) byl vytvořen na období let 2009 – 2012 v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání („RVP PV“).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Zaměření ŠVP PV vychází z alternativního programu Začít spolu, dlouhodobě realizovaného v původně samostatné MŠ Hodonínská. V této MŠ je program aplikován plně, v pracovišti Břeclavská jsou zařazovány některé jeho prvky. Program původně vytvořený pro podporu dětí sociálně znevýhodněných staví na úzké spoluúčasti rodiny a jeho výrazným cílem je vést děti k objevování světa na základě vlastní činnosti, v klidném, podnětném a spolupracujícím prostředí dětské skupiny. Prosociální a komunikativní aktivity tvoří součást každodenních ranních rituálů. Vítané jsou společné akce s rodiči, kteří mají pro vzájemné setkávání k dispozici společenskou místnost.

Program je rozpracováván a konkretizován do třídních programů, kde je vzdělávací obsah přizpůsoben názvu třídy a jejímu složení. Zejména v MŠ Hodonínská vychází vzdělávací nabídka z důsledné pedagogické diagnostiky a preferováno je individualizované vzdělávání. O naplňování ŠVP PV svědčí převážně kvalitní záznamy činností v třídních knihách doplněné dílčími hodnotícími záznamy.

Inspekční hospitace proběhly ve všech třídách obou pracovišť.

Výrazným znakem činnosti pracoviště **Hodonínská** je podpora vlastní aktivity dětí, apel na rozvoj jejich vyjadřování, vnímání svých pocitů i potřeb druhých. Výbornou úlohu přitom hrají jak rituální činnosti v úvodním komunitním kruhu, tak samostatná práce v „centrech aktivit“. Vzhledem k nižšímu počtu dětí ve skupině mají učitelky prostor k účinné individuální práci, k respektu k jejich aktuálním nápadům a přáním a k vytvoření velmi klidného, vzájemně empatického pracovního klimatu. Sledované řízené činnosti se projevovaly pestrostí, nápaditostí a dynamičností organizace. Nabízené aktivity měly,

také vzhledem k aktuálnímu tématu Tří králů, silný emocionální náboj a vedly děti k přemýšlení nad hodnotami, postoji a modely lidského jednání. Až neobvykle vyspěle a otevřeně dokázaly vyjadřovat své myšlenky, přání a pocity, což svědčí o výborné interakci mezi učitelkami a dětmi.

Zřetelná cílená podpora klíčových kompetencí vymezených RVP PV byla patrná ve sledovaných výsledcích zejména předškolních dětí. Umí se vyjadřovat, respektují zásady komunikace, naslouchají druhým. Jsou samostatné, dodržují dohodnutá pravidla, spolupracují. Podnětné problémové otázky, které jim učitelky kladou, je vedou k přemýšlení a řešení různých situací. Získané informace uplatňují a spontánně se tak vzájemně učí. Orientují se v časových i prostorových vztazích, užívají jednoduché početní operace, rozeznávají některá písmena. Zvládají pracovní činnosti, jako lepení, skládání, stříhání. Jsou vedené k citu pro rytmus, melodii, zapamatování textu. Na uvedených výsledcích je zřejmé, že je v této škole cíleně, prostřednictvím efektivních prostředků naplňován školní vzdělávací program.

Na pracovišti **Břeclavská** nebyly vždy takto výrazně pozitivní výsledky patrné. Také zde jsou zavedeny pravidelné činnosti komunikativní či pohybové, vhodně se pracuje s pravidly, vytvořeno je vlídné, k dětem vstřícné prostředí. Sledované činnosti byly většinou pestré a zajímavé, navazovaly na sebe. Jen ve dvou třídách však podporovaly vlastní aktivitu a tvořivost dětí na základě jejich vnitřní motivace. Ve třídách, kde dominantní roli hrála učitelka, sehrávala motivační roli jen její slova či nabídka ne vždy vhodně náročných či diferencovaných činností, které děti jen mechanicky vykonávaly. Z tohoto důvodu tak nedocházelo k výraznějším prožitkům, které by posílily roli přirozeného učení. Nevhodná organizace s prostoji, minimum atraktivních pomůcek či stereotypnost vzdělávacích postupů neumožňovaly plně využít dětského potenciálu.

Jevem, který sehrává negativní roli v soustředěnosti dětí, je krácení podílu spontánní dětské hry na úkor činností řízených učitelkami. Tato nevhodná organizace spolu s přetrvávajícími hromadně organizovanými tzv. režimovými momenty (např. společná návštěva WC) byla zjištěna již v minulé inspekci a nebyla odstraněna. Nedostatečný prostor pro volnou hru omezuje dětem příležitosti k navazování přirozených herních vztahů, k uplatňování různých sociálních rolí a učení se od svých partnerů. Převaha řízených činností neúnosně zvyšuje nároky na pozornost a „výkonnost“ dětí.

Celkově však i v MŠ Břeclavská je patrná pečlivá všestranná příprava na vstup do základního vzdělávání. Sledovaná oblast rozvoje sociální gramotnosti je podporovaná. Zmíněná dílčí rizika lze odstranit vnitřní metodickou prací, rozvolněním organizace dne, hledáním neotřelých námětů a inspirací a důsledným uplatňováním integrovaného vzdělávání založeného na učení prožitkem a aktivní činností.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Kapacita MŠ je dlouhodobě zcela naplněna. Převis poptávky řeší kritéria, která v souladu se školským zákonem umožňují přednostní přijetí dětí v posledním roce před zahájením základního vzdělávání. Žádné dítě nemá speciální vzdělávací potřeby. Zavedená funkční pedagogická diagnostika poskytuje učitelkám ucelený pohled na dítě, jeho vývoj a potřeby a umožňuje včasné podchycení a řešení případných problémů. Častý výskyt řečových vad (letos cca 30 dětí) přiměl vedení školy k navázání spolupráce s logopedem, který 1x měsíčně poskytuje odbornou pomoc několika dětem přímo v MŠ. Další děti navštěvující své klinické logopedy podporují v MŠ některé učitelky s kvalifikací asistenta

logopeda. Efektivní spolupráce je navázána rovněž s pedagogicko-psychologickou poradnou. Je směřována zejména k posouzení školní zralosti, k podpoře dětí s odkladem školní docházky a k poradenství rodičům.

Ředitelka subjektu je zkušeným vedoucím pracovníkem. Pro řízení dvou škol s odlišnými podmínkami si musela vytvořit nejen funkční dokumentaci, ale nastavit jasné podmínky chodu, předávání informací a kontroly. Ve srovnání s poslední inspekcí, která probíhala nedlouho po spojení obou MŠ, je optimální model řízení dobře nastaven. Výrazně byla zkvalitněna dokumentace, zaměstnanci spolupracují, v obou školách panuje pozitivní vnitřní klima. Demokratické vedení se projevuje přenesením různých kompetencí na učitelky, z nichž dvě pracují jako vedoucí obou úseků. Pedagogická rada se pravidelně schází a projednává záležitosti týkající se činnosti školy. Hloubka metodické práce ovšem vykazuje ještě rezervy způsobující, že pedagogický proces dosud není sjednocen. Nezbytné je najít příležitosti k dalšímu zkvalitňování odborné práce a k razantnějšímu prosazování efektivní organizace předškolního vzdělávání založeného na uplatňování progresivních metod.

Pozitivem personálních podmínek je ochota ke zvyšování kvalifikace. Čtyři učitelky absolvovaly vysokoškolské studium předškolní či speciální pedagogiky. Dvě nekvalifikované učitelky si na vysoké škole kvalifikaci doplňují a rovněž ředitelka druhým rokem navštěvuje vysokoškolský obor školský management. Probíhá též další vzdělávání pedagogů, vybírány jsou kvalitní akce korespondující s potřebami školy. Obě pracoviště disponují odbornou literaturou, metodickými příručkami, odebírány jsou pedagogické časopisy, učitelky mají přístup k internetovým vzdělávacím portálům.

Materiální předpoklady umožňují realizaci ŠVP PV. Nadstandardní je zásoba vhodných pomůcek, hraček a materiálů, která je pravidelně obnovována. Vzhledem k výše zmíněné absenci spontánní hry však nebylo v době inspekce patrné bohaté využití materiální nabídky dětmi a rovněž řízené činnosti byly pomůckami podpořeny jen průměrně. Celkově podnětnější prostředí je vytvořeno v Hodonínské ulici. Zdejší menší a členitější prostor dává pocit útulného „rodinného“ zázemí, který bohatě dotvářejí originální dětské práce a jiná nápaditá výzdoba. Obě pracoviště jsou zařízena zánovním nábytkem, optimální vybavení poskytuje i školní zahrada.

Běžná nabídka ŠVP je bohatě doplňována rozličnými kulturními, sportovními i společenskými aktivitami. Rozvoj sociální gramotnosti posiluje např. úspěšná akce Senioři dětem, či aktuálně proběhlá účast dětí v charitativní Tříkrálové sbírce. Nadstandardně je zavedena spolupráce s místní knihovnou. Organizována je škola v přírodě, předplavecká průprava, počítačový kroužek nebo návštěva solné jeskyně. Neformální a funkční je dle sdělení ředitelky spolupráce se třemi základními školami, z nichž jedna realizuje vzdělávací program Začít spolu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Obě pracoviště subjektu naplňují požadovaným způsobem zákonné normy. Zohledněním individuálních potřeb dětí, ve spolupráci s dalšími odborníky, škola uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání a poskytuje rodičům poradenskou činnost. Kvalitní školní vzdělávací program tvoří optimální základ pro chod organizace a realizaci vzdělávacích cílů uvedených v příslušném rámcovém vzdělávacím programu. Řízení školy je systematické a funkční, materiální i personální podmínky umožňují uskutečňovat ŠVP PV. Pedagogický proces je veden převážně účinnými prostředky. Dílčích rizika v efektivitě organizace a metod práce jsou odstranitelná.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Koperníkova 26, 301 00 Plzeň případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 12. ledna 2012

(razítko)

Mgr. Ivana Krýslová, školní inspektorka

Krýslová v. r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. r.

Bc. Kateřina Martinů, přizvaná osoba, praktikantka

Martinů v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 20. 1. 2012

(razítko)

Hana Steinbachová, ředitelka školy

H. Steinbachová v. r.